

DEVELOPING SPEAKING SKILLS AMONG TECHNICAL COLLEGE STUDENTS

Allambergenova Jasmina

teacher of Nukus Technical College of Advanced Professional Skills

Annotation: This article analyzes effective methods and modern pedagogical approaches to developing English speaking skills among technical college students. In today's globalization process, the ability to use foreign languages, especially English, fluently and confidently in oral communication is considered one of the key competencies. Therefore, increasing students' activity in the classroom, encouraging them to express their ideas freely, and creating a communicative learning environment are regarded as urgent tasks. In addition, the article examines ways to reduce students' psychological barriers, teach them to speak without fear of making mistakes, and enhance their motivation. As a result, these approaches are justified as effective in developing technical college students' oral communication competence, expanding their vocabulary, and strengthening their ability to communicate in English in real-life situations

Key words: speaking skills, oral communication competence, communicative competence, technical college students, English language teaching, modern pedagogical approaches, interactive methods, motivation, psychological barriers, communicative environment, vocabulary development.

TEXNIKUM O'QUVCHILARI ORASIDA GAPIRISH KO'NIKMASINI RIVOJLANTIRISH

Allambergenova Jasmina

Nukus ilgor kasbiy-mahorat texnikumi ingliz tili o'qituvchisi

Annotatsiya: Mazkur maqolada texnikum o'quvchilari orasida ingliz tilida gapirish (speaking) ko'nikmasini rivojlantirishning samarali usullari va zamonaviy pedagogik

**JOURNAL OF
PEDAGOGICAL AND PHILOLOGICAL RESEARCH
VOLUME-1, ISSUE-2, 2026**

yondashuvlar tahlil qilinadi. Hozirgi globallashuv jarayonida xorijiy tillarni, xususan ingliz tilini erkin va ravon ogʻzaki nutqda qoʻllay olish muhim kompetensiyalardan biri hisoblanadi. Shuning uchun dars jarayonida oʻquvchilarning faolligini oshirish, ularni erkin fikr bildirishga undash va kommunikativ muhit yaratish dolzarb masala sanaladi. Shuningdek, oʻquvchilarning psixologik toʻsiqlarini kamaytirish, xatolardan qoʻrqmasdan gapirishga oʻrgatish va motivatsiyani oshirish usullari koʻrib chiqiladi. Natijada, mazkur yondashuvlar texnikum oʻquvchilarining ogʻzaki nutq kompetensiyasini rivojlantirish, lugʻat boyligini kengaytirish hamda real hayotiy vaziyatlarda ingliz tilida muloqot qila olish qobiliyatini mustahkamlashga xizmat qilishi asoslab beriladi.

Kalit soʻzlar: gapirish koʻnikmasi, ogʻzaki nutq kompetensiyasi, kommunikativ kompetensiya, texnikum oʻquvchilari, ingliz tili taʼlimi, zamonaviy pedagogik yondashuvlar, interaktiv metodlar, motivatsiya, psixologik toʻsiqlarni bartaraf etish, kommunikativ muhit, lugʻat boyligini rivojlantirish.

Bugungi kunda globallashuv jarayonlarining jadallashuvi, xalqaro hamkorlikning kengayishi hamda axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining tez surʼatlar bilan rivojlanishi xorijiy tillarni bilishga boʻlgan ehtiyojni keskin oshirmoqda. Ayniqsa, ingliz tili dunyo miqyosida fan, texnika, taʼlim va ishlab chiqarish sohalarida yetakchi aloqa vositasi sifatida eʼtirof etilmoqda. Shu bois, ingliz tilini samarali oʻrganish va undan amaliy muloqot jarayonida foydalanish bugungi taʼlim tizimining ustuvor vazifalaridan biri hisoblanadi. Ushbu jarayonda oʻquvchilarning nafaqat grammatik va leksik bilimlari, balki ogʻzaki nutq, yaʼni gapirish (speaking) koʻnikmasini rivojlantirish muhim ahamiyat kasb etadi. Texnikum taʼlim muassasalarida tahsil olayotgan oʻquvchilar kelajakda bevosita ishlab chiqarish, texnik xizmat koʻrsatish hamda zamonaviy texnologiyalar bilan bogʻliq kasbiy faoliyatni amalga oshiradilar. Shu sababli ulardan ingliz tilida oddiy va professional darajadagi muloqotni olib borish, texnik atamalarni tushunish va ogʻzaki ravishda fikr bildirish olish talab etiladi. Biroq

**JOURNAL OF
PEDAGOGICAL AND PHILOLOGICAL RESEARCH
VOLUME-1, ISSUE-2, 2026**

amaliy tajribalar shuni ko'rsatadiki, ko'plab texnikum o'quvchilari ingliz tilida gapirish jarayonida sezilarli qiyinchiliklarga duch kelmoqdalar. Ular grammatik qoidalarni bilsalar-da, o'z fikrlarini erkin, ravon va ishonch bilan ifodalashda qiynaladilar. Mazkur holatning asosiy sabablaridan biri — an'anaviy ta'lim usullarida yozma va grammatik mashqlarga haddan tashqari e'tibor qaratilib, og'zaki nutqni rivojlantirishga yetarlicha sharoit yaratilmasligidir. Shuningdek, til muhitining cheklanganligi, dars davomida kommunikativ vaziyatlarning kamligi, xato qilishdan qo'rqish va psixologik to'siqlar o'quvchilarning gapirish faolligini pasaytiradi. Natijada, o'quvchilar ingliz tilini real hayotiy vaziyatlarda qo'llash imkoniyatiga ega bo'la olmaydilar. Shu nuqtai nazardan, texnikum o'quvchilari orasida ingliz tilida gapirish ko'nikmasini rivojlantirishga qaratilgan zamonaviy pedagogik yondashuvlarni joriy etish dolzarb vazifa hisoblanadi. O'quvchini dars markaziga qo'yadigan kommunikativ yondashuv, interaktiv metodlar, guruhli va juftlikdagi ishlar, rolli o'yinlar hamda muammoli vaziyatlarga asoslangan mashqlar o'quvchilarning nutqiy faolligini oshirishda muhim ahamiyat kasb etadi. Shu bilan birga, qulay psixologik muhit yaratish, o'quvchilarning motivatsiyasini kuchaytirish va ularni xatolardan qo'rqmasdan gapirishga o'rgatish jarayon samaradorligini oshiradi. Mazkur maqolada texnikum o'quvchilari orasida ingliz tilida gapirish ko'nikmasini rivojlantirishning samarali usullari, zamonaviy pedagogik yondashuvlar hamda o'quvchilarning og'zaki nutq kompetensiyasini shakllantirishga xizmat qiluvchi metodlar tahlil qilinadi. Tadqiqot natijalari o'quvchilarning lug'at boyligini kengaytirish, muloqotga bo'lgan ishonchini oshirish hamda ingliz tilida real hayotiy vaziyatlarda erkin muloqot qila olish qobiliyatini rivojlantirishga xizmat qilishi bilan ahamiyatlidir.

Ingliz tilida gapirish (speaking) ko'nikmasini rivojlantirish texnikum o'quvchilari uchun muhim va murakkab jarayonlardan biri bo'lib, u til o'rganishning boshqa ko'nikmalari — tinglab tushunish, o'qish va yozish bilan uzviy bog'liqdir. Gapirish ko'nikmasi o'quvchilardan nafaqat grammatik bilim va lug'at boyligini, balki to'g'ri

**JOURNAL OF
PEDAGOGICAL AND PHILOLOGICAL RESEARCH
VOLUME-1, ISSUE-2, 2026**

talaffuz, nutq ravonligi, muloqot jarayonida tezkor fikrlash hamda vaziyatga mos javob bera olish qobiliyatini talab etadi. Shu sababli ushbu ko'nikmani shakllantirish va rivojlantirish tizimli, bosqichma-bosqich hamda amaliy mashqlarga asoslangan yondashuvni taqozo etadi. Zamonaviy ingliz tili ta'limida kommunikativ yondashuv gapirish ko'nikmasini rivojlantirishning eng samarali metodlaridan biri sifatida qaraladi. Ushbu yondashuvda asosiy e'tibor o'quvchining tilni real muloqot vositasi sifatida qo'llay olishiga qaratiladi. Dars jarayonida juftlik va guruhlarda ishlash, dialoglar tuzish, bahs-munozaralar tashkil etish, rolli o'yinlardan foydalanish o'quvchilarning faolligini oshirib, ularni ingliz tilida erkin fikr bildirishga undaydi. Ayniqsa, texnikum o'quvchilarining kelajakdagi kasbiy faoliyatiga moslashtirilgan kommunikativ vaziyatlar ularning nutqiy kompetensiyasini mustahkamlashda muhim ahamiyat kasb etadi. Gapirish ko'nikmasini rivojlantirish jarayonida psixologik omillarni hisobga olish ham muhim hisoblanadi. Amaliy kuzatishlar shuni ko'rsatadiki, ko'plab texnikum o'quvchilari ingliz tilida gapirishda xato qilishdan qo'rqish, o'ziga ishonchsizlik va tengdoshlar oldida nutq so'zlashdan uyalish kabi psixologik to'siqlarga duch keladilar. Bunday holatlarni kamaytirish uchun darsda ijobiy va qo'llab-quvvatlovchi muhit yaratish zarur. O'qituvchining rag'batlantiruvchi munosabati, xatolarni keskin tanqid qilmasdan, ularni tabiiy o'rganish jarayonining bir qismi sifatida tushuntirishi o'quvchilarning nutqiy faolligini sezilarli darajada oshiradi. Shuningdek, interaktiv metodlar gapirish ko'nikmasini rivojlantirishda muhim vosita hisoblanadi. Savol-javob mashqlari, qisqa taqdimotlar, loyiha asosida ishlash, muammoli vaziyatlarni muhokama qilish kabi faoliyatlar o'quvchilarning mustaqil fikrlashini rivojlantirib, ularni ingliz tilida muloqotga kirishishga undaydi. Bunday mashg'ulotlar jarayonida o'quvchilar nafaqat til birliklarini qo'llaydilar, balki o'z fikrlarini mantiqiy, izchil va tushunarli tarzda ifodalashni ham o'rganadilar. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish ham gapirish ko'nikmasini rivojlantirishda alohida ahamiyatga ega. Audio va video materiallar, dialog va suhbatlar yozuvlari, onlayn mashqlar va interaktiv

**JOURNAL OF
PEDAGOGICAL AND PHILOLOGICAL RESEARCH
VOLUME-1, ISSUE-2, 2026**

platformalar o'quvchilarning tinglab tushunish va talaffuz ko'nikmalarini rivojlantirish bilan birga, ularni faol nutqiy faoliyatga jalb etadi. Texnologiyalardan foydalanish dars jarayonini yanada qiziqarli va samarali qilib, o'quvchilarning ingliz tilini o'rganishga bo'lgan qiziqishini oshiradi.

Xulosa qilib aytganda, texnikum o'quvchilari orasida ingliz tilida gapirish (speaking) ko'nikmasini rivojlantirish bugungi ta'lim jarayonining eng dolzarb va ustuvor vazifalaridan biri hisoblanadi. Ingliz tilida og'zaki muloqot qila olish nafaqat o'quvchilarning umumiy til kompetensiyasini oshiradi, balki ularning kelajakdagi kasbiy faoliyatida, xalqaro hamkorlikda va zamonaviy mehnat bozorida raqobatbardosh bo'lishida muhim omil bo'lib xizmat qiladi. Mazkur maqolada tahlil qilingan zamonaviy pedagogik yondashuvlar, xususan kommunikativ yondashuv, interaktiv metodlar va axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish texnikum o'quvchilarining nutqiy faolligini oshirishda samarali vosita ekanligi asoslab berildi. Juftlik va guruhlarda ishlash, rolli o'yinlar, bahs-munozaralar hamda real hayotiy vaziyatlarga asoslangan mashqlar o'quvchilarning ingliz tilida erkin va ishonch bilan gapirishiga imkon yaratadi. Bunday metodlar orqali o'quvchilar o'z fikrlarini aniq ifodalash, muloqot davomida tezkor qaror qabul qilish hamda til birliklarini amaliy qo'llash ko'nikmalarini egallaydilar. Shuningdek, o'quvchilarning psixologik to'siqlarini kamaytirish, xato qilishdan qo'rqmasdan gapirishga o'rgatish va ijobiy ta'lim muhitini yaratish gapirish ko'nikmasini rivojlantirish jarayonida muhim ahamiyatga ega ekanligi ta'kidlandi. O'qituvchining rag'batlantiruvchi yondashuvi va qo'llab-quvvatlovchi munosabati o'quvchilarning o'ziga bo'lgan ishonchini oshirib, ularning nutqiy faolligini sezilarli darajada kuchaytiradi. Umuman olganda, texnikumlarda ingliz tilini o'qitish jarayonida gapirish ko'nikmasini rivojlantirishga yo'naltirilgan tizimli va maqsadli yondashuvni joriy etish ta'lim samaradorligini oshiradi. Ushbu yondashuvlar o'quvchilarning lug'at boyligini kengaytirish, og'zaki nutq kompetensiyasini mustahkamlash hamda ingliz tilida real hayotiy vaziyatlarda erkin muloqot qila olish qobiliyatini shakllantirishga

**JOURNAL OF
PEDAGOGICAL AND PHILOLOGICAL RESEARCH
VOLUME-1, ISSUE-2, 2026**

xizmat qiladi. Natijada, texnikum o'quvchilari zamonaviy jamiyat talablariga mos, kommunikativ jihatdan yetuk va kasbiy faoliyatida ingliz tilidan samarali foydalana oladigan mutaxassislar sifatida voyaga yetadilar.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Hymes, D. (1972). On Communicative Competence. Harmondsworth: Penguin Education.
2. Richards, J. C., & Rodgers, T. S. (2014). Approaches and Methods in Language Teaching. Cambridge: Cambridge University Press.
3. Brown, H. D. (2007). Teaching by Principles: An Interactive Approach to Language Pedagogy. New York: Pearson Education.
4. Harmer, J. (2015). How to Teach English. London: Longman.
5. Littlewood, W. (2004). Communicative Language Teaching. Cambridge: Cambridge University Press.
6. Ur, P. (2012). A Course in Language Teaching: Practice and Theory. Cambridge: Cambridge University Press.
7. Nunan, D. (2003). Practical English Language Teaching. New York: McGraw-Hill.
8. O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi. Xorijiy tillarni o'qitish bo'yicha davlat ta'lim standarti. Toshkent.
9. Jalolov, J. J. (2012). Chet tillarni o'qitish metodikasi. Toshkent: O'qituvchi.
10. Karimova, S. R. (2020). Ingliz tilini o'qitishda kommunikativ yondashuvning ahamiyati. Pedagogik ta'lim, 3(2), 45–49.

